

**ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ДАР БОРАИ АССОТСИАТСИЯИ ИСТИФОДАБАРАНДАГОНИ ОБ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2006, №11, мод.474; с. 2011, №3, мод. 173;)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқии ташкил, фаъолият ва идора намудани ассотсиатсияи истифодабарандагони обро ҳамчун ташкилоти ғайритиҷоратӣ, чиҳати таъмини истифода ва нигоҳдории шабакаҳои обёрӣ барои манфиатҳои ҷамъиятӣ танзим месозад.

БОБИ 1.

МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ассотсиатсияи истифодабарандагони об ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- **ассотсиатсияи истифодабарандагони об** – ташкилоти ғайритиҷоратӣ, ки аз ҷониби шахсони ҳуқуқии дорои ҳуқуқи истифодаи замин барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ ва ташкилотҳои тиҷоратӣ таъсис дода мешавад;

- **шабакаҳои обёрӣ** – маҷмӯи иншоотҳои обёрӣ, захбуру захкашҳо, қубурҳо, каналҳо, обанборҳо, иншоотҳои гидротехникӣ, пойгоҳҳо ва чоҳҳои обкашӣ, хатҳои интиқоли барқ ва алоқа, роҳҳо, кўпрукҳо, иморатҳо ва дигар инфраструктураи марбути хоҷагии об;

- **гурӯҳи истифодабарандагони об** – соҳибони қитъаҳои муайяни замин, ки аз як канал, пойгоҳ ва чоҳи обкашӣ, сарбанд ва иншооти обтақсимкунанда бо об таъмин мегарданд. Ин қитъа ба хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), кооперативҳои истеҳсолӣ, корхонаҳо новобаста аз шакли моликиятшон ва дигар хоҷагиҳо тааллуқ дошта метавонад;

- **аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об** – соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони ҳуқуқии дорои ҳуқуқи истифодаи замин барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, ки дар ҳудуди минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҷойгир буда, оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони обро эътироф намуда, бо хоҳиши худ аъзои ассотсиатсия шудаанд;

- **минтақаи намояндагӣ** – қисми минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва замин, ки аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об буда, як ё якчанд намояндаро ба маҷлиси намояндагон интихоб мекунанд;

- **маблағи аъзоҳаққӣ** - маблағе, ки бо қарори маҷлиси умумӣ аз аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҷамъ карда, барои идора ва нигоҳдории шабакаҳои обёрӣ ва таъмини фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об сарф карда мешавад;

- **маблағи ҳаққи хизмати обрасонӣ** – маблағе, ки аз аъзои ассотсиатсия ва дигар истифодабарандагони об ҷамъ карда шуда, барои пардохти ҳаққи обрасонии идораҳои давлатии хоҷагии об, чиҳати бо об таъмин намудани минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об харҷ карда мешавад;

- **идораи хоҷагии об** – ташкилоти давлатӣ, ки чиҳати таъмини эҳтиёҷоти гуногуни соҳаҳои хоҷагии халқ, аз манбаъҳои гирифтани об, расонидан ва байни истифодабарандагон тақсим намудани он фаъолият мебарад;

- **минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об** – минтақаи муайяни ҷуғрофӣ, ки хизматрасонӣ ба он аз тарафи ассотсиатсияи истифодабарандагони об сурат мегирад.

Моддаи 3. Мақсад ва вазифаҳои ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо мақсади нигоҳ доштан, истифода намудани шабакаҳои обёрӣ дохилихоҷагӣ, ки дар истифодаи якҷоя ва инфиродӣ қарор доранд, чиҳати тақсими боадолатона, самаранок ва баҳангоми об байни аъзои он ва дигар истифодабарандагони об, ҷамъоварии пули пардохти обрасонӣ,

ҳалли низоъҳои байни аъзо ва дигар истифодабарандагони об оид ба тақсим ва истифодаи об ташкил дода мешавад.

Вазифаҳои асосии ассотсиатсияи истифодабарандагони об инҳоянд:

- бастанӣ шартнома бо идораҳои хоҷагии об оид ба таъмини минтақаҳои хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об аз манбаъҳо;
- идораи шабакаҳои обёрӣ дар минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва тақсими об дар асоси шартномаҳо ба аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва ба онҳое, ки аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об намебошанд;
- идора, нигоҳдорӣ, барқароркунӣ, таъмир ва беҳтар гардонидани системаҳои обёрӣ дар минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва ҳангоми зарурат анҷом додани корҳои сохтмонӣ;
- дастрас, васл, иваз намудан ва нигоҳ доштани таҷҳизоти гидротехникӣ дар минтақаи хизматрасонӣ;
- баҳисобгирии ҳаҷм ва сифати оби истифодашуда, супоридани ҳисоботи омӯри ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба танзим ва истифодаи об;
- сарфа ва пешгирии намудани ифлосшавии об дар минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- гузаронидани чорабиниҳо оид ба истифодаи самаранок, ҳифз ва беҳтар намудани ҳолати мелиоративии заминҳо;
- ба аъзо ва дигар истифодабарандагони об омӯзонидани роҳҳои сарфакоронаи обёрӣ, истифодабарии техника ва технологияи нави обёрӣкунанда;
- ҳалли баҳсҳое, ки ҳангоми истифодабарии об дар байни аъзо ва дигар истифодабарандагони об, инчунин ҳангоми нигоҳдорӣ, истифодаи шабакаҳои обёрӣ ва дигар ҳолатҳо ба миён меоянд.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об метавонад бо дигар намуди фаъолияти муқаррарнамудаи оиннома машғул гардад.

Моддаи 4. Принципиҳои умумии фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар асоси принципиҳои зерин фаъолият мекунад:

- ҷалби аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҷиҳати иштироки онҳо дар корҳои идоракунӣ ва таъмиру барқароркунии иншоотҳои обёрӣ;
- риоя намудани адолат, баробарҳуқуқӣ, ба назар гирифтани фикру ақида ва пешниҳоди аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва дар асоси принципиҳои демократӣ, қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал намудани масъалаҳои пешниҳодгардида;
- кафолату таъмини шаффофияти маълумотҳо оид ба корҳои ҷорӣ ва фаъолияти молиявии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва расонидани он ба аъзои ассотсиатсия;
- кафолати дуруст ва баробар тақсим намудани об дар байни аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва дигар истифодабарандагони об мувофиқи меъёри обёрӣ ва нақшаи истифодабарии об;
- таъмини истифодаи оқилона ва самараноки об бо мақсади сарфаи он ва пешгирии қардан аз захролудшавӣ, ботлоқшавӣ ва шӯршавии заминҳо;
- кафолати ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳо ва ҷонибдорӣ ақидаю андешаҳои мақбули аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- таъмини шаффофияти қабули қарорҳо ва дигар асноди ассотсиатсияи истифодабарандагони об.

БОБИ 2.

ТАШКИЛ ВА БАРҲАМДИҶИИ АССОТСИАТСИЯИ ИСТИФОДАБАРАНДАГОНИ ОБ

Моддаи 5. Ташкили ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар асоси қарори муассисон ташкил карда мешавад.

Муассисони ассотсиатсияи истифодабарандагони об шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибқорони инфиродӣ, ташкилотҳои тижоратӣ шуда метавонанд, ки дорои қитъаи заминҳои обёришаванда мебошанд. Аз ҳисоби муассисон ва дигар истифодабарандагони об кумитаи ташаббускор ташкил карда мешавад, ки ба он аз ҳар минтақа як нафарӣ намоянда шомил мешавад ва онҳо аз байни худ раиси кумитаро интихоб мекунанд.

Кумитаи ташаббускори ассотсиатсияи истифодабарандагони об минтақаи хизматрасонӣ, шумора ва ҷойгиршавии гурӯҳҳои истифодабарандагони об, шумораи маълумотҳои заруриро муайян намуда, дар ҷараёни воҳуриҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ мақсад, вазифа ва принциpleri ташкилот, вазифа ва ӯҳдадорҳои аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони обро фаҳмонда медиҳад. Дар ҷараёни фаъолияти кумитаи ташаббускор дар ҷамъомади ғайрирасмӣ истифодабарандагони об аз зумраи намояндагони истифодабарандагони оби минтақаи хизматрасонӣ гурӯҳи корӣ оид ба таҳияи лоиҳаи оиннома таъсис дода

мешавад. Гурӯҳи корӣ таҳияи лоиҳаи оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва муҳокимаи онро дар минтақаҳои намояндагӣ ташкил намуда, баъд барои муҳокима ва қабул ба маҷлиси умумии муассисон пешниҳод менамояд.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ба сифати шахси ҳуқуқӣ аз лаҳзаи бақайдгирии давлатии он бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ» фаъолият менамояд. (ҚҶТ аз 25.03.11с №706)

Моддаи 6. Ҳуҷҷатҳои таъсисии ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ҳуҷҷатҳои таъсисии ассотсиатсияи истифодабарандагони об шартномаи таъсисии аз ҷониби аъзои он имзогардида ва оиннома мебошанд.

Шартномаи таъсисии ассотсиатсияи истифодабарандагони об бояд маълумоти зеринро дар бар гирад:

- созишнома оид ба ташкили ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо тасдиқи номи ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- мақсади асосии таъсиси ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- тартиби ташаккули манбаъҳои маблағгузорӣ ва моликияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- ҳуҷҷатҳои асосии танзимкунандаи кори ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- муайян намудани тартиби муносибати ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо мақомоти идораи давлатӣ;

- шартҳои қабул ва ворид кардани тағйирот ба шартномаи таъсисӣ, қабули аъзои нав, барҳамдиҳӣ ва азнавташкилдихӣ ассотсиатсияи истифодабарандагони об.

Оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об аз ҷониби ҳамаи муассисони он тасдиқ карда мешавад.

Оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об бояд маълумоти зеринро оид ба ин чизҳо дар бар гирад:

- номи ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- мақсаду вазифаҳои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- маҳалли ҷойгиршавии ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- шакли идоракунии ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- ҳуқуқи ӯҳдадорихоӣ ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- ҳуқуқи ӯҳдадорихоӣ аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- шарт ва тартиби аъзо шудан ба ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва баромадан аз аъзогии он;

- манбаъҳои ташаккули маблағу моликияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- тартиби ворид сохтани тағйирот ба оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- сохтор, тартиби таъсисдиҳӣ ва салоҳияти мақомоти идоракунандаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об, инчунин тартиби қабул намудани қарорҳо;

- тартиби ташкил, бақайдгириӣ, азнавбақайдгириӣ ва барҳамдиҳии ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- тартиб ва ташкили манбаъҳои маблағгузорӣ барои пардохти товони зараре, ки аз тарафи ассотсиатсияи истифодабарандагони об ба аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об, ба хоҷагиҳо, аъзо ва ба заминҳои он расидааст;

- принципҳои асоси фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- талабот ба коргузорӣ ва ҳуҷҷатгузориҳои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;

- мақомоти иҷроияи ассотсиатсияи истифодабарандагони об, сохтор, вазифаҳо ва ӯҳдадорихоӣ он.

Оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об метавонад муқаррароти дигареро, ки ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолиф нестанд, дар бар гирад.

Дар оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об метавонад ҷавобгарии узви ассотсиатсияи истифодабарандагони об барои риоя накардани муқаррароти оиннома ва қарорҳои мақоми олии идоракунии он пешбинӣ шавад.

Моддаи 7. Азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо қарори маҷлиси умумии аъзои он метавонад ихтиёран аз нав ташкил ё барҳам дода шавад.

Ҳангоми азнавташкилдихии ассотсиатсияи истифодабарандагони об санади супоридан ва ё аз тавозун баровардани механизму иншоотҳои обёрӣ тартиб дода мешавад, ки дар он тартиби ба ҳамаи кредиторҳо ва қарздорон гузаштани ӯҳдадорихоӣ ассотсиатсияи азнавташкилшавандаи истифодабарандагони об ифода меёбад.

Санади супоридан ва ё аз тавозун баровардани механизму иншоотҳои обёрӣ аз тарафи маҷлиси умумии ассотсиатсияи истифодабарандагони об, ки қарори азнавташкилдихии ассотсиатсияро қабул намудааст,

тасдиқ карда, бо дигар ҳуҷҷатҳои таъсисии ассотсиатсияи азнавташқилшуда барои бақайдгирии давлатӣ пешниҳод карда мешавад.

Дар давраи барҳамдиҳии ассотсиатсияи истифодабарандагони об комиссияи барҳамдиҳии ассотсиатсия аз ҳайати мақомоти идоракунанда ва аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об таъин карда мешавад, ки он фаъолияти худро дар асоси қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд.

Маблағ ва активҳои, ки дар суратҳисоби ассотсиатсияи истифодабарандагони об мавҷуданд, бо қарори комиссияи барҳамдиҳии ассотсиатсия танҳо баъд аз пардохти ҳама гуна қарзҳо байни аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об тақсим карда мешаванд.

Барҳамдиҳии ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар ҳолате ба субот мерасад ва ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар ҳама вақт барҳамхӯрда ҳисобида мешавад, ки номи он аз феҳрасти давлатии шахсони ҳуқуқӣ хориҷ карда шавад.

БОБИ 3.

ВАЗЪИ ҲУҚУҚИИ

АССОТСИАТСИЯИ ИСТИФОДАБАРАНДАГОНИ ОБ

Моддаи 8. Ҳуқуқҳои аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳуқуқ доранд:

- дар асоси меъёр ва нақшаи истифодабарии об аз ассотсиатсияи истифодабарандагони об барои обёрӣ об талаб намоянд;
- аз хизмати обрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об тибқи меъёрҳои қабулгардида истифода кунанд;
- мутобиқи оиннома дар қабули қарорҳо бевосита иштирок намоянд;
- дар маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намояндагони минтақаҳои намояндагӣ ҳамчун шахси масъул ширкат варзида, ба рӯзномаи маҷлис таклифҳо пешниҳод намоянд;
- номзадҳои худ ва дигар аъзоро ба мақомоти роҳбарикунанда пешбарӣ кунанд;
- мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳуқуқҳои худро ҳимоя намоянд;
- дар сурати риоя накардани шартнома, расонидани зарар ба замин ва зироатҳо мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон товони зиёро аз ассотсиатсияи истифодабарандагони об ситонанд;
- бо ҳуҷҷатҳои баҳисобгирӣ ва ҳисоботии ассотсиатсияи истифодабарандагони об шинос шаванд;
- пас аз анҷоми соли молиявӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳайати ассотсиатсия бароянд.

Моддаи 9. Ҷӯдадорҳои аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Узви ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҷӯдадор аст:

- оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва дигар қарорҳои дохилии онро, ки аз тарафи маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намояндагон қабул мегардад, ба роҳбарӣ гирад;
- мутобиқи оиннома ва шартнома саривақт маблағи муайяно пардохт намояд;
- нақшаи обтақсимкунии ассотсиатсияи истифодабарандагони обро риоя намояд;
- дар ҳудуди замини худ барои дуруст нигоҳ доштани шабакаҳои обёрӣ ва ҳолати мелиоративии заминҳои обӣ кафолат диҳад;
- товони зиёро, ки бо айби ӯ ба амволи ассотсиатсияи истифодабарандагони об расидааст, диҳад;
- ба ассотсиатсияи истифодабарандагони об оид ба истифодаи замин ва об маълумот пешниҳод намояд;
- ба ассотсиатсияи истифодабарандагони об барои истифода ва таъмири иншоотҳои обёрии қитъаи заминаш бе расонидани зарар ба замин ва зироатҳо иҷозат диҳад.

Моддаи 10. Ҳуқуқҳои ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳуқуқ дорад:

- амволи заруриро харидорӣ намуда, ҳуқуқҳои амволию ғайриамволӣ ба даст оварад;
- бо идораҳои давлатии хоҷагии об ва истифодабарандагони об шартнома бандад;
- барои саривақт омода намудани шабакаҳои обёрӣ ба мавсими обдиҳӣ маблағи зарурӣ дарёфт намояд;
- аз истифодабарандагони об маблағи хизмати обрасонӣ ва дигар пардохтҳои муқарраршударо талаб намояд;
- дар мавриде, ки заминро барои ба қандани ҷӯю захбур ва сохтани роҳ истифода мекунанд, ба истифодабарандагони об дар ҳолати расидани зарар мутобиқи Кодекси замини Ҷумҳурии Тоҷикистон товони онро ҷуброн намояд;

- оид ба воридоти амвол ба Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмини фаъолиятш шартнома бадад;
- бо мақсади ҳамоҳангсозии иҷрои вазифаҳои оинномавии худ метавонад Федератсияи ассотсиатсияҳои истифодабарандагони обро ташкил диҳад, ки мутобиқи оинномаи тасдиқгардида амал менамояд;
- дигар фаъолиятро, ки бар хилофи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон намебошад, иҷро намояд.

Моддаи 11. Ёхдадориҳои ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ёхдадор аст:

- иншоотҳои обёриро дар ҳолати қорӣ нигоҳ дорад, дар мавриди зарурат иншооти нави обёрӣ бунёд созад;
 - тақсими одилона ва назорати истифодаи самараноки обро мувофиқи меъёрҳои агротехникӣ ва мелиоративӣ дар байни аъзош ва дигар истифодабарандагони об ба роҳ монад;
 - оид ба ҳифзи муҳити зист, пешгирӣ ва бартараф намудани зарару оқибати офатҳои табиӣ, шӯршавӣ ва ботлоқзор шудани замин тадбирҳои андешида, барои амалӣ гардонидан онҳоро ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ пешниҳод намояд;
 - қорҳои обёрикуниро дар минтақаи хизматрасонӣ бо истифодабарандагони об мутобиқ созад;
 - фикру ақидаи мақбули аъзои худро дастгирӣ намояд;
 - маблағи хизмати обрасониро ба идораи хоҷагии об мувофиқи ҳаҷми оби истифодашуда пардохт намояд;
 - баҳсу ихтилофҳоро, ки дар чараёни истифодаи об байни аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об ба вучуд меоянд, баррасӣ ва ҳал намояд;
 - қорҳои дигари беҳтар қардани таъминоти об, ҳолати мелиоративии заминҳои обӣ, истифодаи оқилонаи об ва заминро дар минтақаи хизматрасониаш анҷом диҳад.
- Ассотсиатсияи истифодабарандагони об аз рӯи ёхдадориҳои аъзои худ масъулият надорад.

БОБИ 4.

ИДОРАКУНИИ АССОТСИАТСИЯИ ИСТИФОДАБАРАНДАГОНИ ОБ

Моддаи 12. Мақомоти идоракунии ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Мақомоти идоракунандаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об инҳоянд:

- маҷлиси умумии аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- раёсати ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- комиссияи тафтишотии ассотсиатсияи истифодабарандагони об.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об метавонад инчунин ҷиҳати ҳалли баҳсҳо комиссия ва дигар мақомотро мутобиқ ба Қонуни мазкур ташкил диҳад.

Як шахс наметавонад дар як вақт узви раёсат, комиссияи тафтишотӣ ва комиссия оид ба ҳалли баҳсҳо бошад.

Моддаи 13. Маҷлиси умумии аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Маҷлиси умумӣ мақоми олии идоракунии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ба шумор меравад.

Масъалаҳои зерин аз салоҳияти мустаснои маҷлиси умумӣ мебошанд:

- қабул ва тағйир додани оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- қабул ва хорич намудани аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- муайян намудани тартиби овоздиҳӣ ва интихоби аъзои раёсат, раиси ассотсиатсияи истифодабарандагони об, аъзои комиссияи тафтишотӣ ва комиссия оид ба ҳалли баҳсҳо;
- тасдиқи қарорҳои раёсат, комиссияи тафтишотӣ ва комиссия оид ба ҳалли баҳсҳо;
- муайян намудани маблағи аъзоҳаққӣ;
- муқаррар қардани музди меҳнати кормандони кирои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- тасдиқи нақшаҳо ва бучети солонаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- ташкили сохтори идоракунии ассотсиатсияи истифодабарандагони об ва қатъ намудани ваколати онҳо;
- тасдиқи ҳисоботи солона ва тавозуни муҳосибавии ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- муҳокима ва қабули ҳисоботи раёсат, комиссия ва кумитаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- қабул ва тасдиқи низомнома, дастурамал ва қоидаҳои дохилии ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- таъсиси маҷлиси намояндагон;
- қабули қарорҳо оид ба таъсис ва барҳам додани ассотсиатсияи истифодабарандагони об.

Маҷлиси умумӣ дар сурате салоҳиятнок ҳисобида мешавад, ки дар он аз се ду ҳиссаи аъзош иштирок дошта бошанд.

Ҳар узви ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳангоми қабули қарори маҷлиси умумӣ як овоз дорад.

Маҷлиси умумӣ аз рӯи масъалаҳои баррасишаванда дар доираи салоҳияти худ бо тарафдории аксарияти шумораи аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об қарор қабул мекунад ва иҷрои онро назорат менамояд.

Тартиби даъват ва гузаронидани маҷлиси умумии навбатӣ ва ғайринавбатиро оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об муайян менамояд.

Маҷлиси умумии ғайринавбатӣ бо ташаббуси раёсати ассотсиатсияи истифодабарандагони об, комиссияи тафтишотӣ ва бо талаботи на камтар аз 10 Ҷоизи аъзои ассотсиатсия даъват карда мешавад.

Раёсати ассотсиатсия аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони обро 7 рӯз пеш аз гузаронидани маҷлиси ғайринавбатии умумӣ бо нишондоди рӯзнома ва макону замони гузаронидани маҷлис ба таври хаттӣ огоҳ мекунад.

Моддаи 14. Намояндагӣ дар маҷлиси умумии ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо назардошти ҳолати воқеии шабакаҳои обёрӣ ва шохҳои он, маҳалҳои аҳолинишини минтақаҳои хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо қарори маҷлиси умумии ассотсиатсияи истифодабарандагони об маҷлиси намояндагони ассотсиатсияи истифодабарандагони обро таъсис дода, меъёри намояндагиро аз минтақаҳои намояндагӣ ба маҷлиси намояндагон муайян менамояд.

Салоҳияти пешбининамудай Қонуни мазкур ва оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об вобаста ба маҷлиси умумӣ нисбати маҷлиси намояндагон низ татбиқ мешавад.

Намояндагон дар асоси оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар маҷлиси минтақаҳои намояндагӣ бо овоздиҳии кушода ё махфӣ интихоб карда мешаванд.

Моддаи 15. Раёсати ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Роҳбарии ҷорӣи фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони обро раёсати ассотсиатсия амалӣ мегардонад.

Раёсати ассотсиатсияи истифодабарандагони обро раиси раёсат роҳбарӣ мекунад, ки аз тарафи маҷлиси умумии аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об интихоб карда мешавад.

Аъзои раёсат аз ҳисоби аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намояндагон интихоб мегарданд.

Шумораи ҳайати раёсат, мӯҳлати интихоби онро оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об муайян менамояд.

Маҷлиси раёсат тибқи оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об гузаронида мешаванд.

Ба салоҳияти раёсат тамоми масъалаҳои фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об, ки тибқи Қонуни мазкур ва оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об ба салоҳияти мустаснои маҷлиси умумӣ ё намояндагон дохил нашудаанд, мансубанд.

Раёсат дар маҷлиси худ қарор қабул мекунад.

Маҷлиси раёсат дар сурати ҳузур доштани аз се ду ҳиссаи аъзои раёсат дар он салоҳиятноқ ҳисобида мешавад.

Қарори раёсат бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи аъзои дар маҷлис ҳузурдошта қабул мегардад.

Раиси раёсат дорои ваколатҳои зайл мебошад:

- аз номи ассотсиатсияи истифодабарандагони об бе ваколатнома амал мекунад;
- дар маҷлиси умумӣ ва раёсати ассотсиатсияи истифодабарандагони об раисӣ мекунад;
- моликияти ассотсиатсияи истифодабарандагони обро идора намуда, аз номи он ваколатнома медиҳад;
- дар бонкҳо ва дигар муассисаҳои кредитӣ суратҳисоб мекушояд;
- ба қарорҳои раёсат имзо мегузорад;
- бо қарори раёсат кормандонро ба кор қабул ва аз кор озод менамояд;
- дар доираи салоҳияти худ фармонҳо мебарорад;
- бо қарори раёсат оид ба ҳалли баҳсҳо комиссия ташкил мекунад;
- барои ҳал намудани масъалаҳои таъҷилии берун аз салоҳияти худ маҷлиси ғайринавбатии умумии ассотсиатсияи истифодабарандагони обро даъват мекунад.

Идоракунии фаъолияти ҷорӣи ассотсиатсияи истифодабарандагони об, татбиқи қарорҳои маҷлиси умумӣ, раёсат бар ӯҳдаи мақомоти иҷроияи ассотсиатсияи истифодабарандагони об воғузур карда мешавад. Вазифаҳои мақомоти иҷроияро оинномаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об танзим менамояд.

Раиси ассотсиатсияи истифодабарандагони об барои саривақт насупоридани ҳисобот, андоз ё қалбақӣ будани онҳо тибқи муқаррароти қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон ҷавобгар аст.

Моддаи 16. Комиссияи тафтишотӣ

Маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намояндагони ассотсиатсия барои назорати фаъолияти молиявӣ хоҷагии ассотсиатсияи истифодабарандагони об комиссияи тафтишотиро дар ҳайати на камтар аз 3 нафар аъзои ассотсиатсия интихоб менамояд.

Аъзои комиссияи тафтишотӣ аз байни худ раиси комиссияро интихоб менамоянд.

Комиссияи тафтишотӣ ҳолати молиявӣ ассотсиатсияи истифодабарандагони обро аз рӯи ҷамъбасти соли молиявӣ тафтиш менамояд.

Тафтишоти ғайринавбатии фаъолияти молиявӣ хоҷагии ассотсиатсияи истифодабарандагони об бо қарори маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намояндагон ва бо талаби на камтар аз 10 фоизи аъзои ассотсиатсия гузаронида мешавад.

Комиссияи тафтишотӣ ба маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намояндагон ҳисобот медиҳад ва аз натиҷаи тафтишот ба ин мақомот таклифҳо пешниҳод менамояд.

Барои ҳалли масъалаҳои таъҷилии берун аз салоҳияти худ маҷлиси ғайринавбатии умумии ассотсиатсияро даъват мекунад.

Моддаи 17. Комиссия оид ба ҳалли баҳсҳо

Бо мақсади ҳалли баҳсҳо, ки дар байни аъзои ассотсиатсия ва дигар истифодабарандагони об ҳангоми тақсим ё истифодаи об ва ғайра мушкilot ба амал меоянд, бо қарори раёсат комиссия оид ба ҳалли баҳсҳо дар ҳайати на камтар аз се нафар интихоб карда мешавад.

Натиҷаи кори комиссияи ҳалли баҳсҳо бо санаде, ки онро ҳамаи аъзояш имзо мекунад, анҷом ёфта, барои иҷро ба ҳадамоти дахлдори ассотсиатсияи истифодабарандагони об супорида мешавад.

Ҳангоми дар комиссия ҳаллу фасл нашудани баҳсҳо ҳалли онҳо ба тариқи судӣ анҷом меёбад. Фаъолияти комиссия баъд аз дида баромадани баҳсҳо анҷом меёбад.

БОБИ 5.

МОЛИКИЯТИ АССОТСИАТСИЯИ ИСТИФОДАБАРАНДАГони ОБ

Моддаи 18. Моликияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Моликияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об аз сарчашмаҳои зерин ташкил меёбад:

- маблағи аъзоҳаққи аъзои ассотсиатсияи истифодабарандагони об;
- депозити маблағи дар бонк мавҷуда;
- кўмаки башардўстона аз тарафи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;
- дигар манбаъҳои, ки қонун манъ накардааст.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳақ дорад соҳибмулки ҳама гуна амвол бошад.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об фондҳои асосии шабакаҳои обёрӣро, ки дар минтақаи хизматрасонии ассотсиатсияи истифодабарандагони об мавҷуданд, бо розигии соҳибмулк барои истифодабарӣ ва ниғаҳдорӣ ба тавозуни худ қабул менамояд.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳуқуқи фурӯхтан ё ба дигар ташкилотҳо ба иҷора, барои истифодабарӣ додани фондҳои асосии шабакаҳои обёрӣ дар тавозуни худ бударо надорад. Дар ҳолати аз байн рафтани ассотсиатсияи истифодабарандагони об ин фондҳо аз рӯи мансубият ба соҳибмулкони пештарашон баргاردонида мешаванд.

Моддаи 19. Бучети ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Бучети ассотсиатсияи истифодабарандагони об барои пардохти музди меҳнати кормандони кироя, таъмири шабакаҳои обёрӣ ва беҳтар намудани ҳолати мелиоративии замин, пардохти хароҷоти ғайринақшавии минтақаҳои хизматрасонӣ, пардохти андоз ва инчунин дар ҳолатҳои фавқуллода истифода бурда мешавад.

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ҳамчун ташкилоти ғайритижоратӣ дар доира ва бо шартҳои муқаррарнамудаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешавад.

БОБИ 6.

МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 20. Ҳисобот дар ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Ассотсиатсияи истифодабарандагони об ўҳдадор аст, ки дар бораи фаъолияти худ тибқи муқаррароти қонунгузорӣ ба мақомоти давлатӣ ҳисобот пешниҳод намояд.

Ҳисоботи солона ва тавозуни муҳосибавии ассотсиатсияи истифодабарандагони обро маҷлиси умумӣ ё маҷлиси намоёндагон баъд аз тафтиши комиссияи тафтишотӣ тасдиқ намуда, ба мақомоти андоз ва омили давлатӣ дар мӯҳлати муқарраршуда пешниҳод менамояд.

Моддаи 21. Танзим ва дастгирии давлатии ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Танзим ва дастгирии давлатии ассотсиатсияи истифодабарандагони обро мақомоти танзимкунанда ва дастгирикунандаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об таъмин менамояд, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ин мақомот ваколати танзимкунанда ва дастгирикунандаи ассотсиатсияи истифодабарандагони обро додааст.

Мақомоти танзимкунанда ва дастгирикунандаи ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар фаъолияти худ ҳуқуқ дорад:

- феҳристи ассотсиатсияи истифодабарандагони обро ба роҳ монанд;
- ба ассотсиатсияҳои истифодабарандагони об оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ, муҳосибавӣ ва техникӣ маслиҳат диҳад ва кӯмак намояд;
- тартиби истифодаи захираҳои об, ҳифзи онҳо аз ифлосшавӣ, камшавӣ ва хушкшавӣ, пешгирӣ ва бартараф кардани таъсири зараровари обро муқаррар намояд;
- нақшаи истифодаи тамоми манбаъҳои об ва ҳифзи онҳо, тавозуни об, амалӣ гардонидани назорати давлатии истифода ва ҳифзи захираҳои об, мониторинги сифати об ва ифлосшавии объектҳои обро тасдиқ намояд;
- тадбирҳоро оид ба истифода ва ҳифзи об, пешгирӣ ва бартараф намудани таъсири зараровари онҳоро ба нақша гирад;
- дигар масъалаҳоеро, ки танзим ва дастгирии давлатии ассотсиатсияи истифодабарандагони обро талаб менамоянд, ҳал намояд.

Моддаи 22. Танзими давлатии фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Танзими давлатии фаъолияти ассотсиатсияи истифодабарандагони об дар асоси муқаррароти қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

Об дар асоси шартномаҳо, нақшаҳои (ҷадвалҳои) дохилии истифодабарии он дар ассотсиатсияи истифодабарандагони об мавриди истифода қарор мегирад. Ин нақшаҳо бо ташкилотҳои обрасон мувофиқа карда, аз ҷониби мақомоти маҳаллии иҷроияи ҳокимияти давлатӣ тасдиқ карда мешаванд.

Моддаи 23. Муносибатҳои меҳнатӣ дар ассотсиатсияи истифодабарандагони об

Муносибатҳои меҳнатӣ дар ассотсиатсияи истифодабарандагони об мутобиқи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мешаванд.

Кормандони ассотсиатсияи истифодабарандагони об мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба суғуртаи иҷтимоӣ ва таъминоти иҷтимоӣ ҳуқуқ доранд.

Моддаи 24. Ҷавобгарӣ барои вайрон намудани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур бо тартиби муқарраргардидаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 25. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе, 21 ноябри соли 2006, №213.